

Tildeling af råmælk til kalve

©INRAE / BOCHE Jennifer

Kalves biologi og behov

Ved fødslen er kalvens immunsystem ikke modent, så deres immunitet er afhængig af antistoffer fra moderen. Moderkagen hos drøvtyggere tillader kun 5-10 % af moderens antistoffer at nå frem til fosteret. Råmælken, som dannes i de sidste uger af drægtigheden, indeholder store mængder antistoffer, især immunoglobulin G. De fleste af moderens antistoffer, som overføres til den nyfødte kalv, kommer fra råmælken efter fødslen. Kalvens tarm er meget gennemtrængelig i de første timer efter fødslen, hvilket tillader passage af antistofferne til kalvens blod. Derefter falder permeabiliteten, så antistofferne ikke længere kan krydse tarmbarrieren 24 timer efter fødslen. Råmælk af god kvalitet, som indeholder store mængder antistoffer, bør gives til kalve kort efter fødslen. Kalve, der ikke får passende mængder råmælk i det rigtige tidsrum, eller som får råmælk af dårlig kvalitet, er meget følsomme over for mikrobielle infektioner, hvor neonatal diarré er det mest almindelige symptom, som potentielt kan være livstruende. Desuden er råmælk rig på kulhydrater, fedt og proteiner, vitaminer og jern, som er afgørende for kalvens ernæring og styrke.

Lovmæssige krav

Rådets direktiv 2008/119/EF regulerer tildelingen af råmælk til kalve.

"Kalve skal have råmælk snarest muligt efter fødslen og i hvert fald inden for de første seks levetimer."
(Bilag 1, 15.)

Metoder

Nyfødte kalve skal have råmælk for at være godt beskyttet mod infektionssygdomme. Råmælken kan komme fra moderen eller en anden ko. Både **tidspunktet** for tildeling af råmælk, mængden af råmælk, som kalvene indtager, og **kvaliteten af** råmælken er afgørende for at sikre fuld robusthed og beskyttelse af kalven i de første uger af dens liv. Et underskud i råmælksforsyningen har langsigtede konsekvenser for kalvens sundhed og vækst.

Mere information i **det tematiske faktaark "Tildeling af råmælk til kalve"**.

Hvad skal tjekkes?

Følgende oplysninger om tildeling af råmælk til nyfødte kalve bør indsamles fra landmanden:

Kriterium	Svar	Reference
Hvis kalvene går sammen med deres mor, hvad gør du så, hvis en kalv har svært ved at sutte?	_____	Hjælp kalven med at rejse sig og finde patterne
Hvis man lader kalvene gå sammen med deres mor, hvordan kontrollerer man så, at kalven har drukket råmælk fra moderen?	_____	Palpering af kalvens mave, tilstedeværelse af sutte-refleks
Hvis kalve får råmælk i stedet for at blive diet, hvordan foregår det så?	_____	Brug af sutteflaske
Hvordan rengør man det udstyr, der bruges til råmælksfodring?	_____	Rengøring og desinfektion efter hver brug
Hvornår efter fødslen får nyfødte kalve råmælk?	_____ h	Inden for 2-3 timer efter fødslen
Giver du endnu et råmælksmåltid? Hvornår?	Nej? Ja? _____ h	Ja, inden for 6-12 timer efter fødslen
Hvilken mængde råmælk giver du i løbet af de første 12 timer?	_____ L	10 % af kalvens vægt
Tjekker du kvaliteten af råmælken? Og hvordan?	Nej? Ja?	Ja, med et brixmeter
Hvilken tærskel bruger du til at konkludere på kvaliteten af colostrum?	_____	Brixmeter: 22% (50 g/L protein)
Hvad gør du, hvis koen ikke har råmælk, eller hvis råmælken er af dårlig kvalitet?	_____	Brug af råmælk fra en anden ko i besætningen
Har du en strategi for at indsamle ekstra råmælk?	_____	Opbevar råmælk fra sunde køer, der har en meget god råmælk (>100 g/L proteiner).
Hvordan opbevarer man ekstra råmælk?	_____	Opbevares i køleskab eller fryses ned
Hvor længe kan man opbevare ekstra råmælk?	_____	24 timer hvis nedkølet 1 år, hvis de er frosne (og derefter optøet i vandbad)
Har du en skriftlig procedure for at sikre, at kalvene får råmælk?	_____	Ja, se nedenfor
Hvis ja, hvad indeholder den?	_____	- Den tid, hvor kalven er sammen med sin mor - Hvordan man giver råmælk, når moderen ikke accepterer, at kalven dier, eller når det ikke er muligt at die på grund af specifikke sundhedsproblemer på gården. - Hvordan råmælk opsamles, nedfryses og optøs før brug - Sådan kontrolleres kvaliteten af råmælken - Hvordan mængden af råmælk, der indtages af kalven, håndteres - Sådan kontrolleres indtagelsen af råmælk og kalvenes vitalitet - Hvordan udstyr desinficeres